

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 157/22

2022 m. rugsėjo 20 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-339/20 | VD ir C-397/20 | SR

Draudžiama prevenciškai vienus metus nuo dienos, kai elektroninių ryšių paslaugų operatoriai įrašo srauto duomenis, juos bendrai ir nediferencijuojant saugoti, siekiant kovoti su piktnaudžiavimu rinka, apimančiu prekybą vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija

Be to, nacionaliniam teismui draudžiama apriboti akto, kuriame numatytas toks saugojimas, pripažinimo negaliojančiu pasekmes laiko atžvilgiu

Prancūzijoje dėl VD ir SR buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl veikų, kvalifikuojamų kaip prekyba vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija, prekybos vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija slėpimas, bendrininkavimas, korupcija ir pinigų plovimas. Šios procedūros buvo pradėtos remiantis asmens duomenimis iš VD ir SR telefoninių pokalbių, kuriuos, atlikusi išsamų tyrimą, ikiteisminio tyrimo teisėjui perdavė *Autorité des marchés financiers* (AMF).

VD ir SR kreipėsi į *Cour de cassation* (Prancūzija) su kasaciniu skundu dėl dviejų *Cour d'appel de Paris* sprendimų; *Cour de cassation* VD ir SR rėmėsi Teisingumo Teismo jurisprudencija¹, kad užginčytų tai, kad rinkdama minėtus duomenis AMF rėmėsi nacionalinėmis nuostatomis, kurios, viena vertus, neatitinka Sąjungos teisės, kiek jose numatyta bendrai ir nediferencijuojant saugoti ryšio duomenis, ir, kita vertus, nenustatė jokių apribojimų AMF tyrėjų įgaliojimams perduoti saugomus duomenis.

Savo prašymu priimti prejudicinį sprendimą *Cour de cassation* iš esmės teiraujasi Teisingumo Teismo, kaip suderinti Direktyvos dėl „privatumo ir elektroninių ryšių“², siejamos su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija)³, taikytinas nuostatas su „Piktnaudžiavimo rinka“ direktyvos⁴ ir Piktnaudžiavimo rinka reglamento⁵ nuostatomis, atsižvelgiant į nacionalinės teisės priemones, pagal kurias numatyta **elektroninių ryšių paslaugų operatoriams** prevenciškai vienus metus nuo srauto duomenų įrašymo juos bendrai ir nediferencijuojant saugoti siekiant kovoti su piktnaudžiavimu rinka, apimančiu prekybą vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista

¹ 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *Tele2 Sverige ir Watson ir kt.*, C-203/15 ir C-698/15 (taip pat žr. PS Nr. 145/16).

² 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514), iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (OL L 337, 2009, p. 11), 15 straipsnio 1 dalis.

³ Ypač Chartijos 7, 8, 11 straipsniai ir 52 straipsnio 1 dalis.

⁴ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL L 96, 2003, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 367) 12 straipsnio 2 dalies a ir d punktai.

⁵ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014, p. 1), 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktai.

informacija. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia: jei paaiškėtų, kad nagrinėjami nacionalinės teisės aktai neatitinka Sąjungos teisės, ar galima laikinai palikti galioti jų pasekmes, kad būtų išvengta teisinio nesaugumo ir kad pagal šiuos teisės aktus saugomi duomenys galėtų būti naudojami siekiant atskleisti prekybos vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija operacijas ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas.

Šiandien priimtu sprendimu Teisingumo Teismas konstatuoja, pirma, kad **nei „Piktnaudžiavimo rinka“ direktyva, nei Piktnaudžiavimo rinka reglamentas negali būti bendros pareigos saugoti elektroninių ryšių paslaugų operatorių turimus srauto duomenis, kad finansų srityje kompetentinga institucija galėtų pasinaudoti jai finansų srityje suteiktais įgaliojimais, teisinis pagrindas.**

Antra, Teisingumo Teismas primena, kad **Direktyva dėl „privatumo ir elektroninių ryšių“ yra teisės aktas, kuriuo reikia remtis asmens duomenų saugojimo ir apskritai jų tvarkymo srityje elektroninių ryšių sektoriuje.** Ši direktyva, be kita ko, taikoma ir elektroninių ryšių paslaugų operatorių turimoms duomenų išklotinėms, kurių iš jų gali reikalauti finansų srityje kompetentingos institucijos, kaip tai suprantama pagal „Piktnaudžiavimo rinka“ direktyvą ir Piktnaudžiavimo rinka reglamentą. Vadinasi, elektroninių ryšių paslaugų operatorių turimų įrašų tvarkymo teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į **Direktyvoje dėl „privatumo ir elektroninių ryšių“ numatytas sąlygas, kaip jas išaiškino Teisingumo Teismas.**

Taigi Teisingumo Teismas nusprendžia, kad pagal „Piktnaudžiavimo rinka“ direktyvą ir Piktnaudžiavimo rinka reglamentą, siejant juos su Direktyva dėl „privatumo ir elektroninių ryšių“ ir Chartija, **elektroninių ryšių paslaugų operatoriams draudžiama bendrai ir nediferencijuojant saugoti srauto duomenis vienus metus nuo jų įrašymo, siekiant kovoti su piktnaudžiavimu rinka, apimančiu prekybą vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija.**

Trečia, Teisingumo Teismas patvirtina savo jurisprudenciją, pagal kurią remiantis Sąjungos teise nacionaliniam teismui draudžiama laiko atžvilgiu apriboti akto pripažinimo negaliojančiu pasekmes, kai jam pagal nacionalinę teisę tenka tokia pareiga, atsižvelgiant į nacionalines nuostatas, pagal kurias reikalaujama, kad elektroninių ryšių paslaugų operatoriai bendrai ir nediferencijuojant saugotų srauto duomenis, dėl šių nuostatų nesuderinamumo su Direktyva dėl „privatumo ir elektroninių ryšių“.

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas primena, kad pagal valstybių narių procesinės autonomijos principą **įrodymų, gautų dėl tokio saugojimo, priimtumas vertintinas pagal nacionalinę teisę, jeigu laikomasi, be kita ko, lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų.** Pagal jį nacionalinis baudžiamųjų bylų teismas iš esmės privalo **neatsižvelgti į informaciją ir įrodymus, gautus atliekant su Sąjungos teise nesuderinamą bendrą ir nediferencijuotą srauto duomenų saugojimą, jeigu šie asmenys negali veiksmingai pateikti pastabų dėl šios informacijos ir įrodymų, kurie priklauso teisėjams nežinomai sričiai ir gali daryti lemiamą įtaką faktinių aplinkybių vertinimui.**

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškavimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) ir [santrauka](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

